

DIRETTIVI

DIRETTIVA TAL-KUNSILL 2007/43/KE

tat-28 ta' Ġunju 2007

li tistabbilixxi regoli minimi għall-protezzjoni tat-tiġieġ miżmuma għall-produzzjoni tal-laħam

(Test b'relevanza għaž-ŻEE)

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 37 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾,

Wara li kkonsulta lill-Kumitat tar-Reġjuni,

Billi:

(1) Il-Protokoll dwar il-protezzjoni u l-benesseri ta' l-annimali anness mat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea jirrikjedi li fil-formulazzjoni u l-implimentazzjoni tal-politika agrikola, il-Komunità u l-Istati Membri għandhom iqisu bis-shih ir-rekwiżiti tal-benesseri ta' l-annimali, filwaqt li jirrispettaw id-dispożizzjonijiet leġislattivi jew amministrattivi u d-drawwiet ta' l-Istati Membri partikolarment dawk konnessi ma' riti reliġjużi, tradizzjonijiet kulturali u patrimonju reġjonali.

(2) Id-Direttiva tal-Kunsill 98/58/KE ta' l-20 ta' Lulju 1998 dwar il-protezzjoni ta' l-annimali miżmuma għal għanijiet agrikoli ⁽³⁾, imfassla abbażi tal-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni ta' l-Annimali miżmuma għal Għanijiet Agrikoli ⁽⁴⁾ (hawn aktar 'il quddiem "il-Konvenzjoni") tistabbilixxi l-istandards minimi għall-protezzjoni ta' annimali mrobbija jew miżmuma għal għanijiet agrikoli inklużi d-dispożizzjonijiet dwar l-akkomodazzjoni, l-ikel, l-ilma u l-attenzjoni xierqa lill-htigijiet fiżjoloġiċi u etoloġiċi ta' l-annimali.

(3) Il-Komunità hija parti għall-Konvenzjoni li fil-qafas tagħha giet adottata Rakkomandazzjoni speċifika dwar it-tiġieġ domestika (*Gallus gallus*) li tinkludi dispożizzjonijiet addizzjonali għat-tjur ta' l-irziezet miżmuma għall-produzzjoni tal-laħam.

(4) Ir-rapport tal-Kumitat Xjentifiku fuq is-Saħħa u l-Benesseri ta' l-Annimali tal-21 ta' Marzu 2000 dwar il-Benesseri tat-Tiġieġ Miżmum għall-Produzzjoni tal-Laħam (Brojlers) ikkonkluda li r-rata ta' tkabbir mgħagħla tal-varjetajiet tat-tiġieġ użati attwalment għal dan il-ghan mhix akkumpanjata minn livell sodisfaċenti ta' saħħa u benesseri ta' l-annimali, u li l-effetti negattivi tar-rati għolja ta' l-istokkjar jitnaqqsu f'bini fejn jistgħu jiġu sostnuti kundizzjonijiet klimatiċi ta' gewwa tajbin.

(5) Dispożizzjonijiet speċifiċi għal żoni mhux mifruxa, biex tiġi minimizzata l-influenza ta' parametri ġenetiċi jew biex jiġu inklużi indikaturi ta' benesseri flimkien mad-dermatite tal-kuxxinett tas-sieq ser jiġu stabbiliti meta jkun disponibbli l-opinjonijiet rilevanti ta' l-Awtorità Ewropea għas-Sigurtà ta' l-Ikel (EFSA).

(6) Jehtieg li jiġu stabbiliti regoli fil-livell Komunitarju għall-protezzjoni tat-tiġieġ miżmuma għall-produzzjoni tal-laħam sabiex jiġi evitat tfixkil għall-kompetizzjoni li jista' jinterferixxi fit-tmexxija mingħajr skossi ta' l-organizzazzjoni tas-suq komuni f'dak is-settur u wkoll sabiex jiġi aċċertat l-iżvilupp razzjonali tas-settur.

(7) Bi qbil mal-prinċipju tal-proporzjonalità, u sabiex jinkiseb l-ghan bażiku li jiġu introdotti titjibiet fit-trobbija intensa tat-tiġieġ, jehtieg u jixraq li jiġu stabbiliti regoli minimi għall-protezzjoni tat-tiġieġ għall-produzzjoni tal-laħam. Din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa mehtieg sabiex jinkiseb l-oġettivi mmirati, f'konformità mat-tielet paragrafu ta' l-Artikolu 5 tat-Trattat.

(8) Ir-regoli għandhom jikkonċentraw fuq il-problemi ta' benesseri fis-sistemi tat-trobbija intensiva. Sabiex jiġi evitat li jkun hemm miżuri diżproporzjonali applikabbli għaž-żamma ta' qatgħat żgħar ta' tiġieġ, għandu jiġi ffixsat limitu minimu għall-applikazzjoni ta' din id-Direttiva.

⁽¹⁾ Opinjoni tal-14 ta' Frar 2006 (għadha mhux pubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

⁽²⁾ Opinjoni tas-26 ta' Ottubru 2005 (għadha mhux pubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

⁽³⁾ ĠU L 221, 8.8.1998, p. 23. Id-Direttiva kif emendata bir-Regolament (KE) Nru 806/2003 (ĠU L 122, 16.5.2003, p. 1).

⁽⁴⁾ ĠU L 323, 17.11.1978, p. 14. Konvenzjoni kif emendata bil-Protokoll ta' emenda (ĠU L 395, 31.12.1992, p. 22).

- (9) Huwa importanti li daww il-persuni li jiehdu hsieb it-tigieġ ikunu jifhmu fil-htigiet rilevanti tal-benesseri ta' l-annimali u li jinghataw tahrig xieraq biex iwettqu l-kompiti tagħhom jew li jkunu kisbu esperjenza ekwivalenti għal tali tahrig.
- (10) Fl-istabbiliment tar-regoli għall-protezzjoni tat-tigieġ miżmuma għall-produzzjoni tal-laħam, għandu jinżamm bilanċ bejn l-aspetti varji li jridu jiġu meqjusa, f'daww li huma benessere u saħħa ta' l-annimali, il-kunsiderazzjonijiet ekonomiċi u soċjali u l-impatt ambjentali.
- (11) Ir-Regolament (KE) Nru 854/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 li jistabbilixxi regoli speċifiċi għall-organizzazzjoni ta' kontrolli uffiċjali fuq prodotti li joriġinaw mill-annimali intenzjonati għall-konsum uman ⁽¹⁾ u r-Regolament (KE) Nru 882/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar kontrolli uffiċjali mwettqa biex tiġi żgurata l-verifika ta' konformità mal-liġi ta' l-għalf u l-ikel, ir-regoli dwar is-saħħa u l-benesseri ta' l-annimali ⁽²⁾ diġà jistabbilixxu qafas għall-kontrolli uffiċjali inkluż il-konformità ma' xi regoli dwar il-benesseri ta' l-annimali. Barra minn dan, ir-Regolament (KE) Nru 882/2004 jipprevedi li l-Istati Membri għandhom jissottomettu rapporti annwali dwar l-implimentazzjoni tal-pjanijiet ta' kontroll nazzjonali pluriennali, inklużi r-riżultati tal-kontrolli u l-verifiki mwettqa. Għal dan l-ghan hu previst appoġġ finanzjarju kemm f'dawn ir-regolamenti kif ukoll fid-Deciżjoni 90/424/KEE tas-26 ta' Ġunju 1990 dwar in-nefqa fil-qasam veterinarju ⁽³⁾.
- (12) Għadd ta' skemi voluntarji jeżistu diġà fi Stati Membri differenti għall-ittikkettar ta' laħam tat-tigieġ ibbażat fuq il-konformità ma' l-istandards tal-benesseri ta' l-annimali u parametri oħra.
- (13) Fid-dawl ta' l-esperjenza miksuba fl-applikazzjoni tat-tali skemi voluntarji ta' ttikkettar, jixraq li l-Kummissjoni tissottometti rapport dwar l-introduzzjoni possibbli ta' skema ta' ttikkettar mandatorja armonizzata speċifika fil-livell Komunitarju għal-laħam tat-tigieġ, prodotti tal-laħam u preparazzjonijiet ibbażati fuq il-konformità ma' l-istandards tal-benesseri ta' l-annimali, inklużi l-implikazzjonijiet soċjo-ekonomiċi possibbli, l-effetti fuq l-imsieħba ekonomiċi tal-Komunità u l-konformità tat-tali skema ta' ttikkettar mar-regoli ta' l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ.
- (14) Jixraq li l-Kummissjoni tissottometti rapport ibbażat fuq l-evidenza xjentifika ġdida bil-kunsiderazzjoni ta' aktar

riċerka u esperjenza Prattika sabiex jtkompla jttjieb il-benesseri tat-tigieġ miżmuma għall-produzzjoni tal-laħam inkluż l-istokk ta' parentela tat-tali tigieġ, b'mod partikolari fir-rigward ta' l-aspetti mhux koperti minn din id-Direttiva. Dak ir-rapport għandu jikkunsidra b'mod speċifiku l-possibbiltà biex jiġu introdotti limiti massimi għal indikaturi ta' kondizzjonijiet ta' benessere ħżiena identifikati matul l-ispezzjonijiet post-mortem u l-influenza tal-parametri ġenetiċi fuq id-defiċjenzi identifikati li jirriżultaw f'nuqqas ta' benessere tat-tigieġ miżmuma għall-produzzjoni tal-laħam.

- (15) L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva u jiżguraw li dawn jiġu implimentati. Daww il-penali jridu jkunu effettivi, proporzjonati u dissuważivi.
- (16) Il-Kunsill, skond il-paragrafu 34 tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-tfassil aħjar tal-liġijiet ⁽⁴⁾, għandu jinkoraġġixxi lill-Istati Membri biex ifasslu, għalihom infushom u fl-interess tal-Komunità, it-tabelli tagħhom, li, sa fejn ikun possibbli, ser juru il-korrelazzjoni bejn id-Direttiva u l-miżuri ta' traspożizzjoni u jagħmluhom pubbliċi.
- (17) Il-miżuri neċessarji għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom ikunu adottati b'mod konformi mad-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi proċeduri għall-eżerċizzju ta' l-implimentazzjoni tal-poteri mogħtija lill-Kummissjoni ⁽⁵⁾,

ADOPTA DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva għandha tapplika għat-tigieġ miżmuma għall-produzzjoni tal-laħam.

Madankollu, m'għandhiex tapplika għal:

- (a) azjendi b'inqas minn 500 tigieġa;
- (b) azjendi li għandhom biss stokks ta' tigieġ għat-tgħammir;
- (c) imfaqas;
- (d) tigieġ imrobbija b'mod estensiv ġewwa jew fil-beraħ, kif imsemmija fil-punti b), ċ), d), e) ta' l-Anness IV għar-Regolament tal-Kummissjoni (KEE) Nru 1538/91 tal-5 ta' Ġunju tal-1991 li jintroduċi regoli dettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament (KEE) Nru 1906/90 dwar ċerti standards ta' tqegħid fis-suq għat-tjur ⁽⁶⁾, u

⁽¹⁾ ĠU L 139, 30.4.2004, p. 206. Verżjoni rettifikata fil-ĠU L 226, 25.6.2004, p. 83. Regolament kif emendat l-aħħar bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1791/2006 (ĠU L 363, 20.12.2006, p. 1).

⁽²⁾ ĠU L 165, 30.4.2004, p. 1. Verżjoni rettifikata fil-ĠU L 191, 28.5.2004, p. 1. Regolament kif emendat l-aħħar bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1791/2006.

⁽³⁾ ĠU L 224, 18.8.1990, p. 19. Id-Deciżjoni kif emendata l-aħħar bir-Regolament (KE) Nru 1791/2006.

⁽⁴⁾ ĠU C 321, 31.12.2003, p. 1. Verżjoni rettifikata fil-ĠU C 4, 8.1.2004, p. 7.

⁽⁵⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23. Id-Deciżjoni kif emendata bid-Deciżjoni 2006/516/KE (ĠU L 200, 22.7.2006, p. 11).

⁽⁶⁾ ĠU L 143, 7.6.1991, p. 11. Ir-Regolament kif emendat l-aħħar bir-Regolament (KE) Nru 2029/2006 (ĠU L 414, 30.12.2006, p. 29).

(e) tiġieġ imrobbija b'mod organiku skond ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2092/91 tal-24 ta' Ġunju 1991 dwar il-produzzjoni organika ta' prodotti agrikoli u l-indikazzjonijiet li jirreferu għalihom fil-prodotti agrikoli u fl-oġġetti ta' l-ikel ⁽¹⁾.

2. Id-Direttiva għandha tapplika għat-trobbija ta' stokk f'azjendi li għandhom kemm stokks tat-tgħammir kif ukoll stokks tat-trobbija.

L-Istati Membri għandhom jibqgħu hielsa li jiehdu miżuri aktar stretti fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Ir-responsabbiltà primarja għall-benesseri ta' l-annimali hija tal-proprietarju jew il-kustodju ta' l-annimali.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

1. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, id-definizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw:

- (a) "sid" tfisser kwalunkwe persuna jew persuni fiżiċi jew legali li jippossiedu l-azjenda fejn jinżammu t-tiġieġ;
- (b) "kustodju" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew legali responsabbli jew inkarigata mit-tiġieġ f'termini ta' kuntratt jew bil-liġi fuq bażi kemm permanenti kif ukoll temporanja;
- (ċ) "awtorità kompetenti" tfisser l-awtorità ċentrali ta' Stat Membru kompetenti li jwettaq kontrolli tal-benesseri ta' l-annimali, veterinarji u zootejniċi jew kwalunkwe awtorità oħra li nġhatat dik il-kompetenza fuq livell reġjonali, lokali jew iehor;
- (d) "veterinarju uffiċjali" ifisser veterinarju li jkun ikkwalifikat skond l-Anness I, Taqsima III, Kapitolu IV (A) għar-Regolament (KE) Nru 854/2004 sabiex jaġixxi fit-tali kapaċità u li jkun mahtur mill-awtorità kompetenti;
- (e) "tiġieġa" tfisser annimal ta' l-ispeċi *Gallus gallus* miżmum għall-produzzjoni tal-laħam;
- (f) "stabbiliment" tfisser lok tal-produzzjoni fejn jinżammu t-tiġieġ;
- (g) "binja" tfisser bini fl-azjenda fejn tinżamm qatgħa ta' tiġieġ;
- (h) "żona użabbli" tfisser żona mifruxa f'maqjel aċċessibbli fi kwalunkwe hin għat-tiġieġ;

⁽¹⁾ ĠU L 198, 22.7.1991, p. 1. Ir-Regolament kif emendat l-aħħar bir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 394/2007 (ĠU L 98, 13.4.2007, p. 3).

(i) "densità ta' l-istokkjar" tfisser il-piż totali haj ta' tiġieġ li huma preżenti f'dar fl-istess waqt għal kull metru kwadru ta' area li tista' tiġi wżata;

(j) "qatgħa" tfisser grupp ta' tiġieġ li jitpoġġa f'binja ta' azjenda u li huma preżenti f'din il-binja fl-istess hin;

(k) "rata ta' mortalità ta' kuljum" tfisser in-numru ta' tiġieġ li mietu f'binja fl-istess ġurnata inkluż dawk li ġew maqtula minhabba mard jew minhabba raġunijiet oħra diviż bin-numru ta' tiġieġ preżenti fil-binja f'dak il-jum; immultiplikat b'100;

(l) "rata ta' mortalità ta' kuljum kumulattiva" tfisser it-total tar-rati ta' mortalità ta' kuljum.

2. Id-definizzjoni ta' "żona użabbli" fil-paragrafu 1 punt (h) rigward żoni mhux mifruxa tista' titkompla skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 11 wara r-riżultati ta' opinjoni xjentifika ta' l-Awtorità Ewropea għas-Sigurtà ta' l-Ikel dwar l-impatt ta' żoni mhux mifruxa fuq il-benesseri tat-tiġieġ.

Artikolu 3

Rekwiżiti għaž-żamma tat-tiġieġ

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:

- (a) il-binjiet kollha jikkonformaw mal-htigiet imniżżla fl-Anness I;
- (b) l-ispezzjonijiet meħtieġa u l-monitoraġġ u s-segwitu, inkluż dawk previsti fl-Anness III, huma mwettqa mill-awtorità kompetenti jew il-veteranju uffiċjali.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-densità massima ta' stokkjar f'azjenda jew f'binja ta' azjenda ma teċċedi fl-ebda hin 33 kg/m².

3. Bħala deroga mill-paragrafu 2, l-Istati Membri jistgħu jipprovdu li t-tiġieġ jinżammu f'densità ta' stokkjar oghla sakemm is-sid jew kustodju jkun konformi mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness II, flimkien mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness I.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta tingħata deroga taht il-paragrafu 3, id-densità massima ta' stokkjar f'azjenda jew f'binja ta' azjenda ma teċċedi fl-ebda hin 39 kg/m².

5. Meta jiġu sodisfatti l-kriterji mniżżla fl-Anness V, l-Istati Membri jistgħu jippermettu li d-densità ta' stokkjar massimu msemija fil-paragrafu 4 tiżdied b'massimu ta' 3 kg/m².

Artikolu 4

Tahriġ u gwida għall-persuni involuti fil-qasam tat-tiġieġ

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kustodji li huma persuni fiżiċi rċevew tahriġ suffiċjenti dwar il-kompiti tagħhom u li korsijiet xierqa ta' tahriġ huma disponibbli.

2. Il-korsijiet ta' tahriġ imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom jikkonċentraw fuq l-aspetti tal-benesseri u jkopru b'mod partikolari l-kwistjonijiet elenkati fl-Anness IV.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tkun stabbilita sistema għall-kontroll u l-approvazzjoni tal-korsijiet ta' tahriġ. Il-kustodju tat-tiġieġ għandu jkun fil-pussess ta' ċertifikat rikonoxxut mill-awtorità kompetenti ta' l-Istat Membru konċernat, li jafferma li dan ikun temm it-tali korsijiet ta' tahriġ jew kiseb esperjenza ekwivalenti għal dan it-tahriġ.

4. L-Istati Membri jistgħu jirrikonoxxu l-esperjenza miksuba qabel it-30 ta' Ġunju 2010 bħala ekwivalenti għall-partecipazzjoni fit-tali korsijiet ta' tahriġ u għandhom johorġu ċertifikati li jafferma it-tali ekwivalenzi.

5. L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li l-htigiet imniżżla fil-paragrafi 1 sa 4 għandhom japplikaw ukoll għas-sidien.

6. Is-sid jew il-kustodju għandhom jipprovdu istruzzjonijiet u gwida dwar il-htigiet tal-benesseri ta' l-annimali rilevanti, inklużi dawk rigward il-metodi ta' qtil ipprattikati fl-azjendi, lil persuni impjegati jew imqabbda minnhom biex jiehdu hsieb it-tiġieġ jew jaqbdhom u jgħabbuhom.

Artikolu 5

Tikkettar tal-laħam tat-tjur

Sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2009, il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport dwar l-introduzzjoni possibbli ta' skema ta' ttikkettar obbligatorja armonizzata speċifika għal-laħam tat-tiġieġ, il-prodotti tal-laħam u t-thejjijiet abbażi ta' konformità ma' standards tal-benesseri ta' l-annimali.

Dak ir-rapport għandu jikkunsidra implikazzjonijiet soċjo-ekonomiċi, effetti fuq l-imsieħba ekonomiċi tal-Komunità u konformità ta' skema ta' ttikkettar bħal din mar-regoli ta' l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ.

Ir-rapport għandu jkun akkumpanjat minn proposti legiżlattivi xierqa li jqisu t-tali kunsiderazzjonijiet u l-esperjenza akkwistata mill-Istati Membri fl-applikar ta' l-iskemi voluntarji ta' ttikkettar.

Artikolu 6

Rapport mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill

1. Abbażi ta' opinjoni xjentifika ta' l-Awtorità Ewropea għas-Sigurtà Alimentari, il-Kummissjoni għandha tissottometti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill mhux iktar tard mill-31 ta' Diċembru 2010 rapport dwar l-influenza ta' parametri ġenetiċi dwar id-defiċjenzi identifikati li jirriżultaw f'nuqqas ta' benesseri tat-tiġieġ. Dak ir-rapport għandu jkun akkumpanjat mill-proposti legiżlattivi xierqa, jekk ikun meħtieġ.

2. L-Istati Membri għandhom jipprezentaw lill-Kummissjoni r-riżultati tal-gbir tad-data abbażi tal-monitoraġġ ta' kampjun rappreżentattiv ta' qatgħa maqtula matul perijodu ta' mill-inqas sena. Sabiex jippermettu analiżi rilevanti, it-teħid tal-kampjuni u l-htigiet tad-data kif imsemmija fl-Anness III għandhom ikunu bbażati xjentifikament, oġġettivi u komparabbli, u stabbiliti skond il-proċedura msemija fl-Artikolu 11.

L-Istati Membri jistgħu jeħtieġu kontribuzzjoni finanzjarja Komunitarja għall-gbir ta' data għall-fini ta' din id-Direttiva.

3. Abbażi tad-data disponibbli u b'kont meħud ta' evidenza xjentifika ġdida, il-Kummissjoni għandha, sa mhux iżjed tard mit-30 ta' Ġunju 2012, tissottometti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport li jikkonċerna l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva u ta' l-influenza tiegħu fuq il-benesseri tat-tiġieġ, kif ukoll l-iżvilupp ta' indikaturi tal-benesseri. Ir-rapport għandu jiehu kont tal-kondizzjonijiet u l-metodi ta' produzzjoni differenti. Hija għandha wkoll tiehu kont ta' l-implikazzjonijiet soċjo-ekonomiċi u amministrattivi ta' din id-Direttiva inkluż l-aspetti reġjonali.

Artikolu 7

Spezzjoni

1. L-awtorità kompetenti għandha ttwettaq spezzjonijiet mhux diskriminatorji biex tivverifika l-konformità mal-htigiet ta' din id-Direttiva.

Tali spezzjonijiet għandhom jitwettqu fuq proporzjon xieraq ta' annimali miżmuma f'kull Stat Membru, skond id-dispożizzjonijiet rilevanti mniżżla mir-Regolament (KE) Nru 882/2004, u jistgħu jitwettqu fl-istess żmien ta' kontrolli għal finijiet oħra.

L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh proċeduri xierqa biex jiddeterminaw id-densità ta' l-istokkjar.

2. Kull sena sat-30 ta' Ġunju l-Istati Membri għandhom jissottomettu lill-Kummissjoni rapport annwali għas-sena ta' qabel dwar l-ispezzjonijiet previsti fil-paragrafu 1. Ir-rapport għandu jkun akkumpanjat b'lista ta' l-azzjonijiet l-iktar rilevanti meħuda mill-awtorità kompetenti biex jiġu indirizzati l-problemi ta' benesseri prinċipali identifikati.

Artikolu 8

Gwidi għal prattika tajba ta' maniġġar

L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu l-iżvilupp ta' gwidi għal prattika tajba ta' maniġġar li għandhom jinkludu gwida dwar il-konformità ma' din id-Direttiva. Għandhom jiġu inkoraġġiti d-disseminazzjoni u l-użu ta' tali gwidi.

Artikolu 9

Penali

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skond din id-Direttiva u għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa kollha sabiex jiżguraw li dawn jiġu implimentati. Il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u disswassivi. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw dawk id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mit-30 ta' Ġunju 2010 u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien dwar kwalunkwe emenda sussegwenti li tkun taffettwathom.

Artikolu 10

Poteri ta' implimentazzjoni

Il-miżuri meħtieġa sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni uniformi ta' din id-Direttiva jistgħu jiġu adottati skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 11.

Artikolu 11

Proċedura tal-Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat Permanenti dwar il-Katina Alimentari u s-Saħħa ta' l-Annimali, mwaqqfa mir-Regolament (KE) Nru 178/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2002 li jstabilixxi l-prinċipji ġenerali u l-htigijiet tal-liġi dwar l-ikel, li jstabilixxi l-

Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel u jistabbilixxi l-proċeduri fi kwistjonijiet ta' sigurtà ta' l-ikel ⁽¹⁾ ("il-Kumitat").

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 5 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE.

Il-perijodu msemmi fl-Artikolu 5(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jiġi stabbilit għal tliet xhur.

Artikolu 12

Traspożizzjoni

L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa sabiex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa mhux aktar tard mit-30 ta' Ġunju 2010.

Meta Stati Membri jadottaw dawk id-dispożizzjonijiet, għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati minn tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw kif għandha ssir tali referenza.

Artikolu 13

Dhul fis-seħh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea.

Artikolu 14

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fil-Lussemburgu, 28 ta' Ġunju 2007.

Għall-Kunsill

Il-President

S. GABRIEL

⁽¹⁾ ĠU L 31, 1.2.2002, p. 1. Ir-Regolament kif emendat l-aħħar bir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 575/2006 (ĠU L 100, 8.4.2006, p. 3).

ANNEX I

HTIĠIET APPLIKABBLI GHALL-AZJENDI

Barra mid-dispożizzjonijiet rilevanti f'leġislazzjoni Komunitarja rilevanti oħra, għandhom japplikaw il-htiġiet li ġejjin:

Tagħmir minn fejn jixorbu l-annimali

1. It-tagħmir minn fejn jixorbu l-annimali għandu jitqiegħed u jkun mantenut b'tali mod li t-tixrid tal-likwidu jiġi minimizzat.

Għalf

2. L-għalf għandu jkun jew disponibbli l-hin kollu jew jingħalef u m'għandux jitnehha minn hdejn it-tigieġ aktar minn 12-il siegħa qabel il-hin previst tal-qatla.

Mifrex

3. It-tigieġ kollha għandhom ikollhom aċċess permanenti għal mifrex niexef b'wiċċ li jitrammel malajr.

Ventilazzjoni u tishin

4. Il-ventilazzjoni għandha tkun biżżejjed sabiex ma jkunx hemm shana żejda u, fejn hu mehtieġ, flimkien ma' sistemi ta' tishin sabiex titnehha l-indewwa żejda.

Storbju

5. Il-livell tal-hoss għandu jiġi mminimizzat. Il-fannijiet għall-ventilazzjoni, il-makkinarju ta' l-għalf jew tagħmir ieħor għandu jinbena, jitqiegħed, jithaddem u jiġi mantenut b'tali mod li dan jikkawża l-anqas ammont ta' storbju possibbli.

Dawl

6. Il-binjiet kollha għandu jkollhom dawl b'intensità ta' mill-inqas 20 lux matul il-perijodi mdawwla, ikkalkulat fil-livell tal-vista tat-tjur u li jdawwal mill-inqas 80 % taż-żona użabbli. Meta jkun mehtieġ jista' jingħata permess għal tnaqqis temporanju fil-livell tad-dawl wara parir veterinarju.
7. Fi żmien sebat ijiem minn meta t-tigieġ ikunu tpoġġew fil-bini u sa tlett ijiem qabel il-hin previst għall-qatla, id-dawl għandu jsegwi ritmu ta' 24 siegħa u jkun jinkludi perijodi ta' dlam li b'kollox idumu għal almenu 6 sigħat, b'mhux inqas minn perijodu wiehed ta' almenu 4 sigħat ta' dlam kontinwu.

Spezzjoni

8. It-tigieġ kollha miżmuma fl-azjenda iridu jiġu spezzjonati almenu darbtjen kuljum. Għandha tingħata attenzjoni speċjali lil sinjali li jindikaw livell imnaqqas ta' benesseri ta' l-annimali u/jew is-saħħa ta' l-annimali.
9. It-tigieġ li jkunu korrotti gravi jew li juru sinjali ċari ta' diżordni ta' saħħa, bħal dawk li jkollhom diffikultajiet biex jimxu, axxite gravi jew malformazzjonijiet gravi, u li aktarx ikunu qed ibatu, għandhom jingħataw il-kura adatta jew jinqatlu minnufih. Għandu jiġi kkuntattjat veterinarju kull meta jkun mehtieġ.

Tindif

10. Dawk il-partijiet tal-bini, it-tagħmir jew l-ghodod li jkollhom kuntatt mat-tigieġ għandhom jitnaddfu u jiġu diżinfettati sew wara kull darba li titwettaq depopolazzjoni finali, qabel ma tiddaħhal qatgħa ġdida fil-binja. Wara t-tnaqqis finali tal-popolazzjoni ta' binja, il-mifrex kollu għandu jitnehha, u mifrex nadif għandu jiġi pprovdut.

Żamma tar-rekords

11. Is-sid jew kustodju għandu jzomm rekord għal kull binja ta' azjenda ta':

- (a) in-numru ta' tigieġ introdotti;
- (b) iż-żona użabbli;
- (c) l-ibridu jew in-nisel tat-tigieġ, jekk ikunu magħrufa;

(d) b'kull kontroll, in-numru ta' ghasafar misjuba mejta b'indikazzjoni tal-kawżi, jekk maghrufa, kif ukoll in-numru ta' ghasafar maqtula b'kawża;

(e) in-numru ta' tiġieġ li jibqgħu fil-qatgħa wara t-tneħħija tat-tiġieġ għall-bejgħ jew għall-qatla.

Dawk ir-rekords għandhom jinżammu għal perijodu ta' almenu tliet snin u għandhom ikunu disponibbli għall-awtorità kompetenti meta din twettaq spezzjoni jew meta jintalbu għal xi raġuni oħra.

Interventi kirurġiċi

12. L-interventi kirurġiċi kollha mwettqa għal raġunijiet oħra għajr għal għanijiet terapewtiċi jew djanjostiċi li jirriżultaw f'dannu għall-parti sensittiva tal-ġisem jew fit-telfien tagħha jew fl-alterazzjoni ta' l-istruttura skeletali huma projbiti.

Madankollu, il-qtugħ tal-munqar jista' jiġi awtorizzat mill-Istati Membri meta jiġu eżawriti miżuri oħrajn għall-prevenzjoni tat-tnaqqir tar-rix jew tal-kannibaliżmu. F'tali każijiet, dan għandu jitwettaq biss wara konsultazzjoni jew fuq parir ta' veterinarju u għandu jitwettaq minn persunal kwalifikat fuq tiġieġ li għandhom anqas minn għaxart ijiem. Barra minn dan, l-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw il-kastrazzjoni tat-tiġieġ. Il-kastrazzjoni għandha titwettaq biss taħt superviżjoni veterinarja minn persunal li jkun ingħata tahrig speċifiku.

ANNEX II

REKWIŻITI GHALL-UŻU TA' DENSITAJIET OGHLA TA' STOKKJAR

Notifika u dokumentazzjoni

Għandhom japplikaw il-htigiet li ġejjin:

1. Is-sid jew il-kustodju għandu jikkomunika lill-awtorità kompetenti l-intenzjoni tiegħu li juża densità ta' stokkjar ta' aktar minn 33 kg/m² f'piz ta' annimali hajjin.

Huwa għandu jindika l-figura eżatta u jinforma lill-awtorità kompetenti dwar kwalunkwe bidla fl-użu ta' densità ta' stokkjar mill-anqas 15-il ġurnata qabel it-tqeghid tal-qatgħa fil-binja.

Jekk mitluba mill-awtorità kompetenti, dik in-notifika għandha tkun akkompanjata b'dokument li jagħti sommarju ta' l-informazzjoni li tinsab fid-dokumentazzjoni mehtieġa taħt il-punt 2.

2. Is-sid u l-kustodju għandhom iżommu u jhallu disponibbli fil-binja dokumentazzjoni kompilata li tiddeskrivi fid-dettall is-sistemi ta' produzzjoni. B'mod partikolari hija għandha tinkludi informazzjoni dwar dettalji tekniċi tal-binja u t-tagħmir bħal:

- (a) pjanta tal-binja inklużi d-dimensjonijiet ta' l-uċuh okkupati mit-tiġieġ;
- (b) is-sistema ta' ventilazzjoni u, fejn rilevanti, iffriskar u tishin, inkluż fejn jinsabu, il-pjan ta' ventilazzjoni, parametri dettaljati tal-kwalità ta' l-arja mmirata, bħall-fluss ta' l-arja, il-velocità ta' l-arja u t-temperatura;
- (c) is-sistemi ta' għalf u tisqija u fejn jinsabu;
- (d) sistemi ta' allarm u sistemi ta' kontinġenza fil-każ li ma jahdimx kwalunkwe tagħmir awtomat jew mekkaniku essenzjali għas-saħħa u l-benesseri ta' l-annimali;
- (e) it-tip ta' l-art u l-mifrex li normalment jintuża;

Id-dokumentazzjoni għandha tkun disponibbli għall-awtorità kompetenti kull meta tintalab u għandha tinzamm aġġornata. B'mod partikolari, għandhom jiġu rreġistrati l-ispezzjonijiet tekniċi tas-sistema ta' l-allarm u l-ventilazzjoni.

Is-sid jew il-kustodju għandhom jikkomunikaw lill-awtorità kompetenti kwalunkwe bidla fil-binja, it-tagħmir jew il-proċeduri deskritti li x'aktarx jaffettwaw il-benesseri ta' l-ghasafar mingħajr dewmien żejjed.

Htigiet għall-azjendi - kontroll tal-parametri ambjentali

3. Is-sid jew il-kustodju għandu jiżgura li kull binja ta' azjenda tkun mġhammra b'sistemi ta' ventilazzjoni u, jekk mehtieġ, tishin u ffriskar imfassla, mibnija u mhaddma b'tali mod li:

- (a) il-koncentrazzjoni ta' ammonja (NH₃) ma taqbiżx 1-20 ppm u l-koncentrazzjoni ta' diossidu karboniku (CO₂) ma taqbiżx it-3 000 ppm imkejla fuq il-livell ta' rjus it-tiġieġ;
- (b) it-temperatura ta' ġewwa, meta t-temperatura ta' barra mkejla fid-dell taqbeż it-30 °C, ma taqbiżx din it-temperatura ta' barra b'aktar minn 3 °C;
- (c) il-medja ta' l-umdità relattiva imkejla ġewwa l-binja matul 48 siegħa ma teċċedix is-70 % meta t-temperatura ta' barra hija anqas minn 10 °C

ANNEX III

MONITORAĠĠ U AZZJONI TA' SEGWITU FIL-BIĊĊERJA

(kif imsemmija fl-Artikolu 3(1))

1. Mortalità

- 1.1. Fil-każ ta' densitajiet ta' stokkjar oghla minn 33 kg/m² id-dokumentazzjoni li takkumpanja l-qatgħa għandha tinkludi r-rata ta' mortalità ta' kuljum u r-rata ta' mortalità kumulattiva ta' kuljum ikkalkulata mis-sid jew il-kustodju u l-ibridu jew in-nisel tat-tigieġ.
- 1.2. Taht is-sorveljanza tal-veterinarju uffiċjali din id-*data* kif ukoll in-numru ta' brojlers mejta mal-wasla għandha tiġi rreġistrata, b'indikazzjoni ta' l-azzjenda u l-binja ta' l-azzjenda. Il-plawżibbiltà tad-*data* u r-rata ta' mortalità ta' kuljum kumulattiva għandha tiġi ċċekkjata b'kont mehud tan-numru ta' brojlers maqtula u n-numru ta' brojlers mejta mal-wasla fil-biċċerija.

2. Spezzjoni post-mortem

Fil-kuntest tal-kontrolli mwettqa taht ir-Regolament (KE) Nru 854/2004, il-veterinarju uffiċjali għandu jevalwa r-risultati ta' l-ispezzjoni post-mortem biex jidentifika indikazzjonijiet oħra possibbli ta' kondizzjonijiet ta' benesseri ħżiena bħal livelli mhux normali ta' dermatite tal-kuntatt, parassitiżmu u mard sistematiku fl-azzjenda jew fil-binja ta' l-azzjenda ta' l-oriġini.

3. Komunikazzjoni tar-risultati

Jekk ir-rata tal-mortalità kif imsemmija fil-paragrafu 1 jew ir-risultati ta' l-ispezzjoni post-mortem kif imsemmija fil-paragrafu 2 ikunu jaqblu ma' kondizzjonijiet fqar ta' benesseri ta' l-annimali, il-veterinarju uffiċjali għandu jibgħat id-*data* lis-sid jew lill-kustodju ta' l-annimali u lill-awtorità kompetenti. Is-sid jew il-kustodju ta' l-annimali u l-awtorità kompetenti għandhom jiehdu l-azzjonijiet adegwati.

ANNEX IV

TAHRIG

Il-korsijiet ta' tahrig imsemmija fil-punt (b) ta' l-Artikolu 4(2) għandhom almenu jkopru l-leġislazzjoni Komunitarja dwar il-protezzjoni tat-tigieġ u b'mod partikolari l-kwistjonijiet li ġejjin:

- (a) l-Annessi I u II;
- (b) il-fizjoloġija, b'mod partikolari l-htigijiet ta' l-ghalf u t-tisqija, l-imġiba ta' l-annimali u l-kunċett ta' l-istress;
- (c) l-aspetti prattiċi tal-manigjar bir-reqqa tat-tigieġ, u l-qbid, it-tgħabbija u t-trasport;
- (d) it-trattament tat-tigieġ f'każ ta' emergenza, il-qtil u t-tbiċċir f'emergenza;
- (e) miżuri preventivi ta' bijosigurtà.

ANNEX V

KRITERJI GHALL-UŻU TA' DENSITÀ TA' STOKKJAR MIŻJUDA
(kif imsemmija fl-Artikolu 3(5))1. *Kriterji*

- (a) il-monitoraġġ ta' l-azjenda imwettaq mill-awtorità kompetenti fl-aħħar sentejn ma żvela l-ebda defiċjenzi fir-rigward tal-htigiet ta' din id-Direttiva, u
- (b) il-monitoraġġ mis-sid jew mill-kustodju ta' l-azjenda qed isir bl-użu tal-gwidi għall-prattika ta' ġestjoni tajba msemmija fl-Artikolu 8, u
- (ċ) f'mill-anqas seba' qtajja' konsekuttivi, iċċekkjati sussegwentament minn dar, il-mortalità kumulattiva ta' kull ġurnata kienet taht 1 % + 0.06 % multiplikata mill-età tal-qatla tal-qatgħa f'jiem.

Jekk ma twettaq l-ebda monitoraġġ mill-awtorità kompetenti fl-aħħar sentejn, mill-inqas monitoraġġ wiehed għandu jitwettaq biex jiġi vverifikat jekk il-htieġa a) ġietx sodisfatta.

2. *Ċirkostanzi eċċezzjonali*

Permezz ta' deroga minn 1 ċ), l-awtorità kompetenti tista' tiddeċiedi żżid id-densità ta' l-istokk meta s-sid jew il-kustodju jkunu taw spjegazzjoni suffiċjenti għan-natura eċċezzjonali ta' rata akbar ta' mortalità kumulattiva ta' kuljum jew ikun wera li l-kawżi jinsabu barra mill-kontroll tiegħu.
